

**Financováno
Evropskou unií**

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nenesou odpovědnost.

Přepis podcastu

Téma: Bezpečné brigády a pastí vysokých platů

Ročník: Kvarta

Blok 2

Pepa: Tak jo, vrhneme se rovnou na dnešní rozbor materiálů a ten je připravený speciálně pro kvartu. Naší dnešní misí je totiž zjistit, kde vlastně bezpečně hledat letní brigádu v zahraničí, a hlavně kolik peněz si s ní člověk reálně přiveze domů.

Jana: Přesně. Ono to totiž zní hrozně jednoduše, že jo, ale představme si takový ten úplně typický scénář. Člověk si najde letní brigádu snů někde v Dublinu. Inzerát vyloženě křičí, že si vydělá 3 000 € za měsíc.

Pepa: No jasně, to si pak člověk hned začne plánovat, že se v září vrátí domů a z fleku si koupí, já nevím, třeba ojeté auto. Ale realita je pak často taková, že po měsíci dření někde v restauraci zbyde na účtu sotva na zpáteční letenku.

Jana: Přesně tak. A úplně ten první kámen úrazu je už u toho samotného hledání. Lidé prostě strašně často a fakt dost naivně klikají na nějaké pochybné inzeráty v náhodných skupinách na sociálních sítích a pak se strašně diví.

Pepa: Hele, mě k tomu napadá takový úplně běžný přírůbek s online nakupováním. Když si chci koupit nějakou novou aplikaci nebo hru, tak jdu přece úplně automaticky na prověřený App Store nebo prostě na Steam.

Jana: No jasně, protože tam máš ty recenze, a hlavně nějakou záruku.

Pepa: Přesně. Vidím reálná hodnocení od lidí, mám garanci vrácení peněz, když to nebude fungovat...

Jana: ...a úplně automaticky se vyhnu tomu, abych poslala peníze nějakému naprosto neznámému prodejci přes pochybný odkaz někde na Instagramu, protože prostě podvědomě víš, že bys z něj tu hru nejspíš nikdy nedostala.

Pepa: No a hledání brigády by přece mělo fungovat na úplně stejném principu, ne?

Jana: A ono to tak vlastně funguje. Tím bezpečným Steamem nebo App Storem je na evropském trhu práce takzvaný portál EURES, což není žádná, víš co, malá soukromá agentura.

Pepa: Aha, takže to je něco oficiálního.

Jana: Jo, je to vyloženě oficiální databáze propojených úřadů práce napříč celou Evropskou unií. Takže hledat brigádu tam je bezpečnější v tom, že ty nabídky jsou prostě prověřené.

Pepa: Takže se tím vlastně minimalizuje to riziko, že člověk někam přijede a ta práce tam vůbec neexistuje.

Jana: Nebo to úplně nejhorší riziko, že po odpracování celého léta nedostane výplatu, případně ho tam zavrou do úplně jiných podmínek. EURES prostě funguje jako ten prověřený obchod, kdežto ty inzeráty na sítích, tam ti fakt nikdo nic negarantuje.

Pepa: Dobře, takže EURES máme zapsaný jako ten náš bezpečný přístav. Ale pojďme se přesunout k těm penězům. To mě totiž zajímá nejvíc. Já se zase vrátím k tomu nakupování. Jdu do obchodu, vidím na regálu nějakou cenovku. Líbí se mi to.

Jana: Jo. A myslíš si, že přesně tolik taky zaplatíš u pokladny?

Pepa: Jasně. Tak dám tu věc do košíku, jdu k pokladně. Jenže tam mi k tomu najednou naučtují nějaký recyklační poplatek, pak třeba poplatek za nákupní tašku a nakonec platím víc. A u výplaty je to, jestli to chápu správně, vlastně úplně obráceně.

Jana: Je to obráceně. Ta obrovská částka, co tak hezky svítí v tom inzerátu, to je totiž jen takzvaná hrubá mzda. To je přesně ta tvoje lákavá cenovka na regálu.

Pepa: Takže inzerát slibuje 20 € na hodinu. Já si řeknu super, odpracuju 100 hodin a těším se na 2 000 €. Jenže...

Jana: ...jenže pak tě doběhne realita, protože dřív, než ty peníze vůbec reálně odejdou zaměstnanci, tak se z nich musí strhnout povinné poplatky...

Pepa: ...jakože daně a tyhle věci.

Jana: Daně 6. Přesně 6. Stát si hned vezme svůj díl a k tomu se ještě strhává zdravotní pojištění, ze kterého se platí třeba péče u doktora, a taky sociální pojištění.

Pepa: Jasně, chápu.

Jana: A teprve když se z té hrubé mzdy tohle všechno odečte, tak ti vznikne čistá mzda. A čistá mzda je fakt to jediné číslo, které reálně cinkne na bankovní účet a se kterým se dá počítat.

Pepa: Fajn. Takže pravidlo číslo jedna pro letní brigády: hrubá mzda je mi vlastně k ničemu, musím vždycky pátrat po čisté mzdě. Ale teď mě napadá jedna logická věc. Co když si na tom EURESu najdu fakt super nabídku z toho Dublinu a ta čistá mzda po zdanění bude pořád obrovská?

Jana: Myslíš, že máš automaticky vyhráno a jsi prostě bohatý?

Pepa: No jasně. Řeknu si: ty jo, přijde mi na účet 2 500 eur čistého, to je přece fantazie a můžu začít slavit.

Jana: Tak to tě bohužel musím seznámit s takzvaným irským chytákem. To, že máš obrovský plat v hlavním městě, totiž absolutně neznamená, že budeš mít na konci měsíce víc peněz v kapse.

Pepa: Počkej, jak to? Když mám prostě hodně peněz na účtu, tak mám hodně peněz, ne?

Jana: No jo. Jenže ono ruku v ruce s tím vysokým platem jdou totiž i extrémní náklady na život. Především to bydlení. Jenom pronájem nějakého úplně malého pokoje v Dublinu ti dokáže spolknout klidně 50 nebo dokonce 70 % z celého toho tvého nádherného příjmu.

Pepa: Jo, takhle. Takže já sice dostanu 2 500, ale třeba 15 stovek dám jenom za to, že mám kde spát.

Jana: Přesně. Zbyde ti tisícovka, z toho musíš zaplatit výrazně dražší jídlo v Irsku, nějakou městskou dopravu a najednou jsi rád, že ti zůstane pár stovek.

Pepa: Aha. Takže to vlastně znamená, že kdybych si našel brigádu někde, plácnu, na venkově v Rakousku, kde je sice v inzerátu čistá mzda jen 1 500 €, ale zaměstnavatel mi tam dá ubytování třeba jen za dvě stovky...

Jana: ...tak ti ve finále zůstane na účtu mnohem větší částka. Ten plat v inzerátu má zkrátka úplně nulovou hodnotu, pokud si ho neporovnáš s reálnou cenou bydlení v tom konkrétním městě.

Pepa: Ty jo, to je hrozně zajímavé. A to je vlastně přesně ten úkol, který si teď žáci kvarty sami vyzkoušejí v praxi.

Jana: Přesně na to je ten jejich pracovní list.

Pepa: Jo, přesně tak. Zkusí si reálně prozkoumat portál EURES. Najdou si tam konkrétní inzerát na brigádu – na výběr mají Irsko, Rakousko nebo Dánsko. A k tomu si musí zjistit životní náklady v té dané zemi...

Jana: ...aby si sami spočítali, kolik jim po zaplacení nájmu doopravdy zbyde. Získat super brigádu totiž prostě není o tom najít nejvyšší číslo.

Pepa: Přesně. Znalost těch nákladů je často důležitější než pohovor.

Jana: Takže na úplný závěr dnešního rozboru mám jednu myšlenku k zamyšlení pro všechny, než se vůbec na nějaký inzerát podívají: Proč se vůbec vyplatí trávit čas složitým zjišťováním životních nákladů, i když už je na stole nabídka s oslnivě vysokým platem? A podle čeho by se měl člověk vlastně rozhodovat, když na jedné straně leží obrovská výplata v drahé metropoli a na druhé skromnější částka v levnějším regionu?